C/2026/2328

17.4.2026.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS,

ar ko groza metodiku tam, kā rīkoties, kad Ukrainas mehānisma regulā paredzētā Ukrainas plāna pasākumu posmi izpildīti daļēji, un aizstāj Paziņojumu C(2025)1725

(C/2026/2328)

1. Komisijas paziņojumā par metodiku tam, kā rīkoties, kad Ukrainas mehānisma regulā paredzētā Ukrainas plāna pasākumu posmi izpildīti daļēji (C(2025) 1725) ([1]), ir noteikts mehānisma uz sniegumu balstītās arhitektūras būtisks elements, nodrošinot samērīgu, pārredzamu un paredzamu pieeju maksājumu novērtēšanai.

2. Kā norādīts Paziņojumā C(2025)1725, Komisija var pārskatīt un grozīt metodiku, kad tā ir apkopojusi vairāk pieredzes tās piemērošanā. Pēc tam, kad aptuveni vienu gadu ir tikusi piemērota metodika saistībā ar maksājumu novērtēšanu Ukrainas plāna ietvaros, ir gūta pietiekama praktiskā pieredze, lai pamatotu metodikas pārskatīšanu.

3. Turklāt tas, ka turpinās Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un pastiprinās uzbrukumi Ukrainas kritiskajai civilajai un enerģētikas infrastruktūrai, rada nopietnus traucējumus Augstākās radas likumdošanas darbā un turpina negatīvi ietekmēt Ukrainas administratīvās spējas.

4. Šis paziņojums aizstāj Paziņojumu C(2025)1725 un nodrošina, ka tas joprojām atbilst paredzētajam nolūkam atbalstīt Ukrainas mehānisma mērķus, vienlaikus aizsargājot Savienības finanšu intereses.

5. Finansiālā atbalsta izmaksa Ukrainas plāna ietvaros ir atkarīga no tā, vai ir apmierinoši izpildīti kvalitatīvie un kvantitatīvie pasākumu posmi, kas iepriekš noteikti pielikumā īstenošanas Lēmumam (ES) 2024/1447 ([2]) un tā turpmākajos grozījumos ([3]).

6. Regula (ES) 2024/792 ([4]) nosaka – ja viens vai vairāki no minētajiem pasākumu posmiem nav apmierinoši izpildīti, Komisijai bez liekas kavēšanās ir jāinformē Padome un Parlaments un tā var apturēt neatmaksājamo finansiālo atbalstu un šādiem posmiem atbilstošā aizdevuma maksājumu, tādējādi nodrošinot atbilstību pareizas finanšu pārvaldības principam (kā noteikts LESD 310. panta 5. punktā, Regulā (ES, Euratom) 2024/2509 ([5]) un pamatnolīguma ([6]) 6. panta 8. punktā).

7. Regulas (ES) 2024/792 26. panta 5. punktā ir noteikts, ka Komisijai ir jāizstrādā metodika norādījumu veidā tam, kā rīkoties, kad pasākumu posmi izpildīti daļēji.

8. Metodikā tiek atbalstīta plāna īstenošanas turpināšana, atspoguļojot tā uz sniegumu balstīto raksturu un reformu un investīciju kombināciju. Tajā nosaka nosacījumus ātrai finansējuma izmaksai un nodrošina, ka jebkāda apturēšana būs gan samērīga, gan paredzama, un vienlaikus aizsargās arī Savienības finanšu intereses.

([1]) OV C, C/2025/2114, 3.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2114/oj.
([2]) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2024/1447 (2024. gada 14. maijs) par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu (OV L, 2024/1447, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).
([3]) Piemēram, sk. Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/2157 (2025. gada 17. oktobris), ar ko groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1447 par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu (OV L, 2025/2157, 17.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu (OV L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).
([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).
([6]) Pamatnolīgums starp Eiropas Savienību un Ukrainu (2024. gada 22. maijs) par īpašu kārtību Savienības finansējuma īstenošanai Ukrainas mehānisma ietvaros.

9. Ukrainai būtu arī turpmāk pilnībā jāapņemas laikus īstenot plāna kvalitatīvos un kvantitatīvos pasākumu posmus. Daļēja maksājumu apturēšana dotu Ukrainai papildu laiku konkrētu īstenošanas problēmu risināšanai, un vienlaikus tā gūtu labumu no daļēja maksājuma, kas saistīts ar apmierinoši izpildītajiem pasākumu posmiem.

10. Ja attiecīgais(-ie) pasākumu posms(-i) būs izpildīts(-i) 12 mēnešu laikā pēc sākotnējā negatīvā novērtējuma, Komisija veiks jaunu novērtējumu, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 26. panta 4. punktā noteikto procedūru. Vispirms tā bez liekas kavēšanās iesniegs Padomei priekšlikumu Padomes īstenošanas lēmumam, ar ko konstatē maksājuma nosacījumu apmierinošu izpildi. Pamatojoties uz Padomes pieņemto lēmumu, Komisija pieņems lēmumu, ar ko atļauj summu izmaksāt.

11. Ja Komisija uzskatīs, ka Ukraina nav veikusi nepieciešamos pasākumus 12 mēnešu laikā pēc sākotnējā negatīvā novērtējuma, tā sāks Regulas (ES) 2024/792 26. panta 6. punktā paredzēto procedūru. Vispirms tā oficiāli paziņos Ukrainai, ka ir pagājuši 12 mēneši un ka, pamatojoties uz Komisijai pieejamo informāciju, vajadzīgie pasākumi netika veikti. Pēc Komisijas paziņojuma dienas Ukrainai būs divi mēneši laika, lai iesniegtu savus apsvērumus.

12. Ja, ņemot vērā minētos apsvērumus, Komisija secinās, ka Ukraina nav veikusi vajadzīgos pasākumus, tā iesniegs priekšlikumu Padomes īstenošanas lēmumam, kas neatmaksājamā finansiālā atbalsta un aizdevuma summu proporcionāli samazinās līdz daļai, kura atbilst attiecīgajiem kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem pasākumu posmiem. Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 26. panta 6. punktu parasti Padome rīkosies viena mēneša laikā pēc Komisijas priekšlikuma saņemšanas. Tā ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt Komisijas priekšlikumu un grozīto priekšlikumu pieņemt ar īstenošanas lēmumu.

13. Ja pasākumu posms, kas iepriekš tika uzskatīts par apmierinoši izpildītu, tiks atcelts un vairs neatbildīs pielikumam īstenošanas Lēmumam (ES) 2024/1447, kas grozīts ar īstenošanas Lēmumu (ES) 2025/2157, un tā turpmākiem grozījumiem, Komisija pēc tam, kad atcelšana būs apstiprināta, piemēros to pašu metodiku un apturēs attiecīgo summu no nākamā maksājuma. No Regulas (ES) 2024/792 26. panta 3. punkta izriet, ka priekšnosacījuma un kvalitatīvo un kvantitatīvo pasākumu posmu izpildi var uzskatīt par apmierinošu, ja pasākumi, kas saistīti ar posmiem, kuru izpilde Ukrainā jau ir apmierinoša, nav atcelti. Ja, novērtējot nākamo maksājumu, Komisija secinās, ka pasākumu posms, kas iepriekš novērtēts kā apmierinoši izpildīts, ir atcelts, tā ierosinās Padomei apturēt attiecīgo summu no nākamās izmaksas plāna ietvaros un pēc tam veikt iepriekšējos punktos minētos pasākumus.

14. Metodikā ir ņemts vērā, ka ne visi pasākumu posmi sniedz vienādu ieguldījumu plāna mērķu sasniegšanā. Piemēram, stratēģijas vai rīcības plāna pieņemšanai nav tāda pati ietekme kā tiesību aktam, kas stājas spēkā, – atšķiras to tiešais ieguldījums mehānisma mērķu sasniegšanā. Tādējādi metodikā ir nošķirti divi šādi plāna pasākumu posmu veidi.

   i) **Primārie pasākumu posmi** – posmi, kas saistīti ar to Ukrainas tiesību aktu stāšanos spēkā, kuriem nepieciešams Ukrainas parlamenta apstiprinājums un kuri ir jāratificē prezidenta birojam. Šo pasākumu posmu **koeficients ir 2**.

   ii) **Parastie pasākumu posmi** – visi pārējie reformu pasākumu posmi, kas nav primāro reformu pasākumu posmi (piemēram, valdība pieņem nolikumus, rezolūcijas, stratēģijas, rīcības plānus, ceļvežus utt.; IT sistēmu ieviešana tiešsaistē; ziņošana par investīciju rādītāju utt.). Šo pasākumu posmu **koeficients ir 1**.

15. Metodika ietver šādas piecas fāzes.

   i) **Pasākumu posma vērtības aprēķināšana katram maksājumam.**

   Pasākumu posma vērtība ir maksājuma kopējā summa (tas ir, i) neatmaksājamā finansiālā atbalsta un ii) aizdevuma atbalsta summa), kas dalīta summu, ko veido parasto pasākumu posmu skaits, reizināts ar 1, un primāro pasākumu posmu skaits, reizināts ar 2.

$$s = \frac{m}{o + 2 * p}$$

Minētajā aprēķinā *s* ir pasākumu posma vērtība, *m* ir maksājuma vērtība un *o* un *p* atbilst attiecīgi parasto un primāro pasākumu posmu skaitam konkrētā maksājumā.

ii) **Neapmierinoši izpildītā(-o) pasākumu posma(-u) apturamās summas vērtības aprēķināšana.**

Lai pienācīgi ņemtu vērā atšķirības starp pasākumu posmiem, Komisija piemēros koeficientus primāro un parasto reformu pasākumu posmiem.

a) **Primārie pasākumu posmi** = pasākumu posma vērtība (aprēķināta saskaņā ar i) apakšpunktu), reizināta ar koeficientu **2**.

b) **Parastie pasākumu posmi** = pasākumu posma vērtība (aprēķināta saskaņā ar i) apakšpunktu), reizināta ar koeficientu **1**.

iii) **Apturamās summas vērtības koriģēšana, lai ņemtu vērā mīkstinošus faktorus.**

Attiecīgā gadījumā apturamās summas vērtību var koriģēt, lai ņemtu vērā mīkstinošus faktorus. Šādi mīkstinoši faktori ietver to pasākumu posmu agrīnu izpildi, kas saistīti ar turpmākiem ceturkšņa maksājumiem, kā noteikts pielikumā īstenošanas Lēmumam (ES) 2024/1447, kurš grozīts ar īstenošanas Lēmumu (ES) 2025/2157, un tā turpmākajos grozījumos. Šādā gadījumā ar noteikumu, ka par pasākumu posma agrīnu izpildi ir pienācīgi paziņots Komisijai, tas ir pienācīgi pamatots Ukrainas iesniegtajā maksājuma pieprasījumā un tiek uzskatīts par apmierinoši izpildītu, apturamās summas vērtību var koriģēt uz leju par summu, kas atbilst vidējai pasākumu posma vērtībai pašreizējā maksājuma ietvaros, reizinātai ar koeficientu 2, ja iepriekš izpildītais pasākumu posms ir primārais pasākumu posms. Apturamās summas vērtība, kas piešķirta katram neapmierinoši izpildītajam pasākumu posmam attiecīgajā maksājumā, tiks proporcionāli samazināta, ņemot vērā primāro un parasto reformu pasākumu posmu koeficientus.

Vēl viens mīkstinošs faktors ir pasākumu posma daļēja izpilde. Ja Ukraina var pierādīt, ka pasākumu posms ir daļēji izpildīts, apturamo summu var koriģēt uz leju, lai apturamā summa aizvien būtu samērīga ar pasākumu posma neizpildi. Šādu mīkstinošu faktoru attiecībā uz kvantitatīviem pasākumu posmiem var ņemt vērā tikai tad, ja daļēju izpildi var objektīvi noteikt.

Ja abi mīkstinošie faktori tiks piemēroti vienā maksājumā, Komisija vispirms piemēros metodiku attiecībā uz pasākumu posmu agrīnu izpildi.

Būtu jāsaglabā pietiekami stimuli, lai nodrošinātu neapmierinoši izpildītu pasākumu posmu īstenošanu.

Mīkstinošu faktoru piemērošanu un koriģētās apturamās summas vērtības galīgo noteikšanu apstiprinās Padome saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 19., 20. un 26. pantu.

iv) **Finansējuma avota piešķiršana ceturkšņa maksājumā katram atsevišķam pasākumu posmam.**

Pielikumā īstenošanas Lēmumam (ES) 2024/1447, kas grozīts ar īstenošanas Lēmumu (ES) 2025/2157, un tā turpmākajos grozījumos finansējuma avots atsevišķiem pasākumu posmiem nav piešķirts. Finansējuma avotu piešķīrums ir noteikts attiecīgajos Padomes īstenošanas lēmumos par katru ceturkšņa novērtējumu. Šī prakse jau ir piemērota Padomes īstenošanas lēmumos, kas saistīti ar plāna pirmajiem sešiem ceturkšņa maksājumiem. Katrā ceturkšņa maksājumā Komisija ierosina piešķirt neatmaksājamu finansiālo atbalstu noteiktiem pasākumu posmiem un aizdevuma atbalstu – pārējiem pasākumu posmiem. Ierosinātais piešķīrums vēl jānosaka pēc Komisijas ieskatiem saskaņā ar proporcionalitātes principu. Komisija rīkosies, ņemot vērā intereses Ukrainas mehānisma mērķu sasniegšanā. Parasti, ierosinot piešķīrumu, Komisija vispirms piešķirs neatmaksājamo finansiālo atbalstu tiem pasākumu posmiem, kuri uzskatāmi par nepietiekami izpildītiem. Tajā pašā laikā tas nodrošinās, ka vispiemērotākajā veidā kā neatmaksājams atbalsts tiks izmantotas papildu finanšu iemaksas, kas darītas pieejams, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 7. pantu.

v) **Pārskatītās izmaksājamās summas aprēķināšana.**

Koriģētā apturamā summa tiks atskaitīta no pieejamā finansiālā atbalsta, pamatojoties uz finansējuma avota piešķīrumiem, kā ierosināts iepriekš iv) apakšpunktā. Ja apturamās summas vērtība būs lielāka par neatmaksājamo finansiālo atbalstu, kas darīts pieejams attiecīgajā ceturkšņa maksājumā, starpību apturēs no aizdevuma atbalsta. Apturamā summa nevar būt lielāka par kopējo finansējuma summu, kas piešķirta attiecīgajam maksājumam, proti, neatmaksājamā atbalsta un aizdevuma atbalsta summu. Ja tiks skarts aizdevuma atbalsts, pārskatītās izmaksājamās summas aprēķinā tiks ņemta vērā priekšfinansējuma dzēšana.

16. Komisija var pārskatīt un grozīt šo metodiku, kad tā ir apkopojusi vairāk pieredzes tās piemērošanā. Šī metodika aizstāj Paziņojumā C(2025)1725 izklāstīto metodiku.